

A matematika alapjai MTO1206 online kurzus

Előfeltétel:

Heti óraszám: 2+0, 2 kredit

Oktató elérhetőség: Vályi Sándor, **Tárgy:** MTO1206, A matematika alapjai

Oktató: dr. Vályi Sándor

(

elektronikus levelezőcím: valyi.sandor@nye.hu, 3 munkanapi reakcióidő a vállalás!
Fogadóóráról az intézeti honlapon van leírás

)

Online módszerek, évközi számonkérés:

. Az órák az órarendi kezdésnek megfelelően zajlanak, másfél óra időtartamban.

Az órák 3 részből állnak:

az előző óra anyagát számonkérő része (szerda 13:05— kb. 13:30): számonkérés a classroom.google.com és az MS Teams bevonásával. Minden kis számonkérés 5 pontos, minden résztvevő a következő 9 téma mindegyikében fog ezeken szerepelni (formalizálás, szintaxis, elsőrendű szemantika, ítéletlogikai következmény-törvény-kielégíthetőség, elsőrendű logikai következmény-törvény-kielégíthetőség, dnf-knf, természetes levezethetőség, aximatus elméletek, a halmazelm. axiómái). A számonkérés szóbeli védést is tartalmaz, az MS Teams bevonásával az órák előadászerű részein előadások (kb 13:30-kb. 14:10): minden héten ki vannak/lesznek téve az előadás prezentációi a moodle-ra. Az MS Teams-en konferenciát bekapcsolok, a épernyőmet megosztom, s az előadás ott zajlik, erről felvétel is készül, pár hétig elérhető.

A gyakorlati rész-ben (kb. 14:10—14:30) változó módszerekkel oldunk meg feladatokat. Az oktató néhány példát mutat be, utána tanulói feladatokat oszt ki, amiket ellenőriz, de még pontozás nélkül. A pontozás a rákövetkező órán.

Tematika, az időrend,

1. óra. (02.10)

Természetes nyelvi állítások formalizálása nulladrendű és elsőrendű logikában.

2. óra. (02.17),

Elsőrendű nyelv, term (kifejezés) és formula, szintaktikus fogalmak, definíciók szerkezeti indukcióval. Példák:

- elsőrendű nyelvek, formulák köznapi fogalmak leírására (az emberi viszonyok és Tarski világa)
- matematikai állítások és fogalmak formalizálása (Ar, Geom, Subset matematikai nyelvek).

3--4. óra. (02.24, 03.03)

Elsőrendű szemantika: interpretáció és változóértékelés fogalma. Kifejezések értéke és formulák igazságértéke.

5. óra. (03.10)

Kielégíthetőség, logikai törvények, ekvivalencia, logikai következmény igazolása.

6. óra. (03.17)

Az ítéletlogika esete: ítéletlogikai formulák, igazságtábla.

7. óra. (03.24)

A logikai törvények alkalmazásai: diszjunktív és konjunktív normálforma, prenex normálforma

8-9. óra(03.31-04.7)

Levezetési kalkulus (Predikátumkalkulus), a természetes levezetési technika.

10. óra.(04.14)

Formális axiomatikus elméletek: aritmetika. Elméletek tulajdonságai.

11-12. óra(04.28, 05.05).

Formális axiomatikus elméletek: a naív halmazelmélet. Halmazok megadása, halmazműveletek, hatványhalmaz. Halmazok ekvivalenciája. Számosságok és összehasonlításuk, műveletek számosságokkal. Megszámlálható és kontinuum számosságú halmazok.

13-14. óra (05.12, 05.19) Ismétlés, tartalék időpont**Irodalom**

Dragálin—Buzási: Bevezetés a matematikai logikába, KLTE, Debrecen, 1986.

Félévi követelmény: vizsga, szóbeli

Vizsgára bocsájtás feltétele: ---

Jegymegajánlás: az évközi pontok alapján (lsd: számokérés). . Összesen 50%-ot kell kigyűjteni (megjegyzés: 45 pont fele 22,5 pont), az az elégséges, de mindegyik témából minimum 2 pont kell. Minden 12,5% egy jegy javulást jelent, maximum ötösig.